

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Παρά τις... σαμπάνιες η Ελλάδα δέσμια των πιστωτών (Reuters)

Για μία θετική εξέλιξη που σκιάζεται όμως από τη μη οριστική επίλυση του ζητήματος του χρέους κάνει λόγο το Reuters σε άρθρο του για το τέλος του προγράμματος στήριξης, ενώ επισημαίνει ότι η πολιτική του Αλ. Τσίπρα το α' εξάμηνο της διακυβέρνησης παραλίγο να προκαλέσει ένα καταστροφικό Grexit.

Το άρθρο του Reuters έχει ως εξής:

«Η Ευρώπη έχει επιτέλους στα χέρια της μια έξοδο που της επιτρέπει να πανηγυρίζει αντί να φοβάται. Μετά από οκτώ χρόνια η Ελλάδα αφήνει σήμερα πίσω της το τρίτο πρόγραμμα στήριξης», μεταδίδει το πρακτορείο Reuters και προσθέτει:

«Πρόκειται για ένα καλοδεχούμενο Grexit, όμως πριν ανοίξουν οι σαμπάνιες είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι η Αθήνα παραμένει δέσμια των πιστωτών, που απέτυχαν να θέσουν την ελληνική οικονομία σε βιώσιμη τροχιά. Μόλις τρία χρόνια πριν, μια φιλική αποχώρηση της Ελλάδας από οποιοδήποτε πρόγραμμα φαινόταν αδιανόητη. Το πρώτο εξάμηνο του 2015, η ριζοκίνδουνη πολιτική του νεοεκλεγμένου ριζοσπάστη της Αριστεράς Αλέξη Τσίπρα παραλίγο να προκαλέσει ένα καταστροφικό Grexit. Μετά από το βιαστικά διοργανωμένο δημοψήφισμα, αποτέλεσμα του οποίου ήταν ένα ηχηρό «Όχι» στους όρους των δανειστών, η Γερμανία πίεσε για προσωρινή έξοδο της Ελλάδας από την ευρωζώνη. Με τις ελληνικές τράπεζες ήδη κλειστές, ο Τσίπρας τελικά υποχώρησε, συμφωνώντας να υλοποιήσει σαρωτικές μεταρρυθμίσεις. Ακόμα και τότε όμως το μέλλον της νέας συμφωνίας έμοιαζε αβέβαιο. Η Ελλάδα και η ευρωζώνη απέφυγαν το χειρίστο από τα πιθανά ενδεχόμενα που φαινόταν επικείμενο κατά την διάρκεια της αναμέτρησης του 2015.

Ωστόσο -συνεχίζει το συγκεκριμένο δημοσίευμα- οι διαχωριστικές γραμμές παραμένουν. Η ευρωζώνη ήθελε απελπισμένα να αποφύγει την διάσπασή της. Μια έξοδος θα έθετε εν αμφιβόλω τη μη αναστρέψιμη πορεία του κοινού νομίσματος, ωθώντας τις χρηματαγορές να ποντάρουν εναντίον των προβληματικών οικονομιών. Επίσης, έπρεπε να βρεθεί τρόπος για να πειθαρχήσει μια χώρα που επεδίωξε να εκμεταλλευτεί τις ατέλειες του κοινού νομίσματος. Αυτές οι ατέλειες αναδείχθηκαν επειδή η ευρωζώνη υποτίθεται πως ήταν μια νομισματική ένωση και μόνον, χωρίς δημοσιονομικές σχέσεις ή άλλη υποστήριξη. Οι ευσεβείς αυτοί πόθοι δεν άντεξαν στην πρώτη δοκιμασία της πραγματικότητας όταν η Ελλάδα έχασε την πρόσβαση στις αγορές. Οι χώρες της ευρωζώνης ξεφορτώθηκαν όπως-όπως την ρήτρα «μη διάσωσης». Επανερμηνεύοντας βολικά την Συνθήκη του Μάαστριχτ, τα προγράμματα διάσωσης έγιναν τελικά εφικτά, αρκεί να είχαν τη μορφή δανείων αντί για μείωση της ονομαστικής αξίας των χρεών.

Εκεί έγκειται η πηγή των βασάνων της Ελλάδας. Αν και η χώρα εξέρχεται του προγράμματος, παραμένει δέσμια των πιστωτών της ευρωζώνης και των δανείων που της χορηγήθηκαν. Τα δάνεια αυτά είναι η μερίδα του λέοντος του δημόσιου χρέους. Το υψηλό χρέος καθιστά τις χώρες ευάλωτες στις αναταράξεις των αγορών. Οφείλουν να συμπεριφέρονται άσπογα για να διασφαλίζουν την πρόσβασή τους στην ιδιωτική χρηματοδότηση, αλλά ακόμη και έτσι μπορεί να πέσουν θύματα της αστάθειας όταν οι επενδυτές χάσουν το ενδιαφέρον τους για επισφαλείς επενδύσεις. Χωρίς τη θωράκιση του προγράμματος, η Ελλάδα θα πρέπει να αντλεί κεφάλαια από τις αγορές για την εξυπηρέτηση του χρέους της. Αυτός είναι ο λόγος που σε έναν ιδανικό κόσμο η Ελλάδα θα έπρεπε να εξέλθει του προγράμματος με πολύ μικρότερο χρέος, μέσω απομείωσης της ονομαστικής αξίας των δανείων της ευρωζώνης.

Όμως, «κουρέματα» αυτού του είδους αποτελούν ανάθεμα για τους ευρωπαίους πιστωτές που έχουν ένοχες συνειδήσεις και οι οποίοι φοβούνται τις αντιδράσεις των φορολογουμένων τους για τις απώλειες από τα δάνεια προς την Ελλάδα. Αντίθετα, η ευρωζώνη εφαρμόζει προ πολλού την λαθραία πολιτική της ελάφρυνσης του χρέους με άλλα μέσα. Επιτόκια που στην αρχή ήταν τιμωρητικά, είναι πλέον τόσο χαμηλά όσο γίνεται και η αποπληρωμή των τόκων σημαντικού μέρους των δανείων έχει μεταταθεί. Οι ωριμάνσεις των δανείων έχουν επιμηκυνθεί κατά δεκαετίες. Αυτή η “extend and pretend” προσέγγιση θα εξασφαλίσει για μια δεκαετία περίπου και ως ένα βαθμό την Ελλάδα από τις διαθέσεις των αγορών, αλλά κρατά τη χώρα δεσμευμένη για πολύ περισσότερο. Για τους πιστωτές της ευρωζώνης που φοβούνται πως η Ελλάδα θα επιστρέψει στις κακές δημοσιονομικές της συνήθειες, λύση αυτή έχει πλεονεκτήματα, επειδή τους επιτρέπει να ασκούν επιρροή ακόμη και μετά τη λήξη του προγράμματος.

Είναι όμως συνταγή», προστίθεται στην ίδια ανάλυση, «που θα προκαλέσει υποβόσκουσα δυσάρεσκα, καθώς η Ελλάδα πρέπει να επιτυγχάνει πρωτογενή πλεονάσματα μέχρι το 2060. Αυτό το πρωτοφανές εγχείρημα θα ήταν εφικτό σε αίσιους καιρούς, αλλά πρέπει να γίνει μετά από δύσκολους καιρούς. Εκτός από το βάρος του χρέους, υπάρχει μια κληρονομιά πικρίας και στις δύο πλευρές. Οι βόρειοι πιστωτές αποδίδουν τα βασάνα της χώρας στην δημοσιονομική ασωτία των Ελλήνων. Οι Έλληνες κατηγορούν τους σοτήρες τους για την λιτότητα και τις δυσάρεστες μεταρρυθμίσεις που αναγκάστηκαν να υιοστούν. Όπως έχουν τα πράγματα, χρειάζεται ένα οικονομικό θαύμα - όπως μια διαρκής περίοδος ισχυρής ανάπτυξης - για να δραπετεύσει η Ελλάδα από τα δεσμά του χρέους.

Μετά τη μεγάλη πτώση του ΑΕΠ, η ανάκαμψη φαίνεται πιθανή, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα. Όμως οι προβλέψεις για το μέλλον είναι απογοητευτικά χαμηλές και δείχνουν πως η χώρα δεν θα μπορέσει να ξεπεράσει τα προβλήματά της. Το ΑΝΤ προβλέπει μακροπρόθεσμη αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ στο 1% ετησίως. Ακόμη και αυτή η μέτρια εκτίμηση ίσως αποδειχθεί αισιόδοξη. Τα δημογραφικά στοιχεία της Ελλάδας είναι ιδιαίτερα αρνητικά. Η απροθυμία της ευρωζώνης να αντιμετωπίσει την αλήθεια και να διαγράψει ορισμένα από τα δάνειά της αποτελεί σφάλμα κατανόησης. Οι πολιτικές της θα κλείσουν την Ελλάδα σε μια φυλακή χρέους επί δεκαετίες, με δεσμοφύλακες του πιστωτές. Δεν είναι τρόπος αυτός να οικοδομηθεί μια νέα σχέση μεταξύ της ευρωζώνης και του άστοτου παιδιού της», καταλήγει το Reuters.

BBC: «Η Ελλάδα έσωσε το ευρώ»

«Η Ελλάδα έσωσε το ευρώ», δήλωσε στο BBC ο καθηγητής Κέβιν Φέδερστοουν, διευθυντής του Ελληνικού Παρατηρητηρίου στο London School of Economics στο πλαίσιο του πρώτου θέματος της ιστοσελίδας του βρετανικού δικτύου που αναφέρεται στην «επιτυχή ολοκλήρωση του τριετούς προγράμματος διάσωσης που επιτρέπει στην Ελλάδα για πρώτη φορά σε οκτώ χρόνια να δανεισθεί χρήματα από τις διεθνείς αγορές».

«Επειτα από την μεγαλύτερη διάσωση στην παγκόσμια οικονομική ιστορία, 260 δισεκατομμυρίων στο σύνολο, η χώρα θα πληρώνει χρέη για πολλές δεκαετίες. Αλλά για πρώτη φορά σε οκτώ χρόνια, θα μπορεί να δανείζεται με το επιτόκιο των αγορών», αναφέρεται στο δημοσίευμα που επισημαίνει ότι η κυβέρνηση αναγκάστηκε να εισαγάγει βαθιά αντιλαϊκά μέτρα λιτότητας. Η οικονομία αναπτύχθηκε με βραδείς ρυθμούς τα τελευταία χρόνια και παραμένει συρρικνωμένη κατά 25% σε σχέση με το μέγεθός της κατά την έναρξη της κρίσης.

Η ελευθερία της Ελλάδας να διαχειρισθεί τις οικονομικές της υποθέσεις θα μετριασθεί από την ενισχυμένη επιτήρηση του εκτελεστικού οργάνου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επισημαίνεται στο δημοσίευμα.

Ο οικονομολόγος, καθηγητής του Yale University Κώστας Μεγύρ προειδοποίησε ότι το τέλος του προγράμματος διάσωσης δεν σημαίνει ότι τα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας έχουν λυθεί.

«Είναι φυσικά ένα πολύ σημαντικό ορόσημο, τόσο ψυχολογικά όσο και πρακτικά, αλλά δεν σημαίνει ότι τα προβλήματα έχουν τελειώσει», δήλωσε στο BBC.

«Ούτε σημαίνει ότι η λιτότητα τελείωσε. Κατά μία έννοια, η ελληνική κυβέρνηση θα πρέπει να είναι πιο πειθαρχημένη τώρα, διότι θα πρέπει να στηρίζεται στις διεθνείς αγορές και σε λογικά επιτόκια για να είναι σε θέση να δανεισθεί».

«Η λιτότητα μπορεί μόνο να τελειώσει όταν θα εφαρμοσθούν αναπτυξιακές πολιτικές που θα επιτρέψουν την άνθηση των επενδύσεων, των απευθείας επενδύσεων και της επιχειρηματικότητας εν γένει και αυτό δεν έχει συμβεί σε ικανό βαθμό ακόμη», δήλωσε ο καθηγητής.

Ο καθηγητής Κέβιν Φέδερστοουν δήλωσε ότι η Ελλάδα έχει συμβάλει στην διαφύλαξη του μέλλοντος της ευρωζώνης αποδεχόμενη τους όρους του προγράμματος διάσωσης.

«Υπομένοντας αυτήν την περίοδο λιτότητας αποφύγαμε ένα Grexit. Είναι βέβαιο ότι το τρίτο πρόγραμμα διάσωσης του 2015 επέβαλε όρους που ήταν πολύ, πολύ απαιτητικοί και πολύ επώδυνοι πράγματι.

Για ένα πολιτικό σύστημα που πέρασε αυτά τα χρόνια της λιτότητας, αυτές τις οικονομικές κακουχίες, και διατήρησε μία λειτουργική κοινωνία, μία λειτουργική δημοκρατία, αποτελεί δοκιμασία σφρίγγους της Ελλάδας ως σύγχρονου κράτους. Η Ελλάδα έσωσε το ευρώ», λέει ο Κέβιν Φέδερστοουν.

πηγή: BBC

«Η Ελλάδα βγαίνει από τα Μνημόνια –Αλλά ο πόνος δεν πέρασε»

Η Ελλάδα, όπως αναφέρουν οι New York Times, φτάνει σε ένα ορόσημο, σε μία από τις πιο καταστροφικές χρηματοπιστωτικές κρίσεις που έπληξε την Ευρώπη. Σήμερα, η χώρα θα τερματίσει επίσημα την εξάρτησή της από τη διάσωση, ανοίγοντας ένα δρόμο για μια νέα εποχή οικονομικής ανεξαρτησίας.

Η οικονομία επιστρέφει αργά στην ανάπτυξη και οι Ευρωπαίοι ηγέτες κηρύσσουν το τέλος μιας κρίσης χρέους που σχεδόν διέλυσε το ευρώ.

Αλλά το τίμημα της προφανούς ανάκαμψης της Ελλάδας είναι σκληρό. Μια μαζική κάμψη, σε συνδυασμό με σχεδόν μια δεκαετία από έντονες περικοπές δαπανών και αυξήσεις φόρων για την αποκατάσταση των οικονομικών του έθνους, άφησε πάνω από το ένα τρίτο του πληθυσμού των 10 εκατομμυρίων κοντά στα όρια της φτώχειας, σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ.

Τα εισοδήματα των νοικοκυριών μειώθηκαν κατά περισσότερο από 30% και πάνω από το ένα πέμπτο των ατόμων δεν είναι σε θέση να πληρώσουν βασικά έξοδα όπως το ενοίκιο, το ρεύμα και τα τραπεζικά δάνεια. Το ένα τρίτο των οικογενειών έχει τουλάχιστον ένα άνεργο μέλος.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η περίπτωση του Δημήτρη Ζαφειρίου, ενός ειδικού στις μεταλλικές κατασκευές, που κατάφερε επιτέλους να βρει δουλειά πλήρους απασχόλησης, χωρίς ωστόσο να παίρνει τα χρήματα που έπαιρνε προ κρίσης.

«Τώρα δεν περισσεύουν καθόλου χρήματα στο τέλος του μήνα» λέει η 47χρονος Ζαφειρίου, με ένα θλιμμένο χαμόγελο. «Αλλά ακόμη κι αυτό είναι καλύτερο από πριν που δεν μπορούσαμε καν να πληρώσουμε τους λογαριασμούς μας».

Ο Ζαφειρίου ανήκε στην ομάδα αυτή των Ελλήνων που αναζητούσαν συνεχώς μια εργασία και προσπαθούσε να ζήσει με ένα σποραδικό εισόδημα. Όπως και πολλοί Έλληνες, η ζωή του ανατράπηκε κατά τη διάρκεια της χαμένης αυτής δεκαετίας, που σηματοδοτήθηκε από την αχαλίνωτη ανεργία, τις απότομες περικοπές μισθών και την αύξηση των προσωπικών χρεών. Τώρα πλέον ο κος Ζαφειρίου παίρνει μισθό 800 ευρώ – ένα ποσό πολύ μικρότερο από τα 1.500 που συνήθιζε να παίρνει προ κρίσης, στην κατασκευαστική εταιρεία που εργαζόταν επί 20 χρόνια. Όταν η κρίση έπληξε την Ελλάδα, η επιχείρησή στην οποία εργαζόταν καθυστέρησε την καταβολή των μισθών, πρώτα κατά δύο μήνες, στη συνέχεια τέσσερις – μια πρακτική που έγινε κοινή σε πολλές επιχειρήσεις.

Η σύζυγός του, Σωτηρία, παρέμεινε απλήρωτη για σχεδόν ένα χρόνο το 2013, όταν η αλυσίδα των ελληνικών σούπερ μάρκετ στην οποία εργαζόταν, κήρυξε πτώχευση. Μια άλλη εταιρεία την εξαγόρασε και ο μηνιαίος μισθός των 1.100 ευρώ μειώθηκε στα 800.

Οι λογαριασμοί της οικογένειας έγιναν γρήγορα ανυπέρβλητοι. Δεν μπορούσαν πλέον να πληρώνουν το ρεύμα ή το δάνειο για το μικρό τους διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων στο Κερατσίνι. Το μόνο πράγμα που τους προστατεύει από την έξωση, όπως και χιλιάδες άλλους Έλληνες, ήταν ένας νόμος που απαγόρευε στις τράπεζες να πάρουν τα περισσότερα σπίτια των δανειοληπτών.

Η οικογένεια αναγκάστηκε να κόψει τις δαπάνες για ρούχα και σούπερ μάρκετ και σταμάτησε τη θεραπεία της 13χρονης κόρης της, Άννα Μαρίας, που έχει δυσλεξία. Χωρίς ρευστό, ο Ζαφειρίου πούλησε όλα τα χρυσά κοσμήματα της οικογένειας, εκτός από τον βαπτιστικό σταυρό της κόρης του.

Με τη νέα του δουλειά όμως, τα πράγματα ανατρέπονται. Ο πρωταρχικός στόχος της οικογένειας είναι η εξόφληση όλων των χρεών το συντομότερο δυνατόν, ακόμη κι αν αυτό δεν αφήνει καθόλου χρήματα στο τέλος του μήνα.

«Η Ελλάδα βελτιώνεται» λέει ο κος Ζαφειρίου. «Αλλά αυτό δε σημαίνει ότι τα πράγματα άλλαξαν».

Ακόμη και μετά τη διάσωση, η Ελλάδα θα πρέπει να είναι σε περιορισμό, ενώ οι πιστωτές θα παρακολουθούν τη δημοσιονομική της πειθαρχία και την πρόοδο στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Ο πρωθυπουργός, Αλέξης Τσίπρας, σημειώνει η εφημερίδα, υποσχέθηκε να διευκολύνει τους πολίτες που έχουν πληγεί. Η ανεργία μειώθηκε στο 19,5% από 28%, αλλά παραμένει η υψηλότερη στην ευρωζώνη. Ο κ. Τσίπρας στοχεύει να ξεκινήσει την πώληση ελληνικών ομολόγων ξανά στις χρηματοπιστωτικές αγορές εντός δύο ετών.

Αυτή η προοπτική έχει δώσει την αίσθηση ότι η κρίση μπορεί τελικά να εξασθενεί. Ωστόσο, για τη συντριπτική πλειοψηφία των εργαζομένων, η αγορά εργασίας της Ελλάδας παραμένει ένα τραχύ τοπίο.

Προκειμένου να καταστήσουν την οικονομία της χώρας πιο ανταγωνιστική, οι πιστωτές της Ελλάδας – το ΔΝΤ, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή - έθεσαν όρους λιτότητας που περιλάμβαναν την αναστολή των συλλογικών διαπραγματεύσεων και την ελάφρυνση των όρων προσλήψεων. Οι μισθοί στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα μειώθηκαν περισσότερο από 20%. Ο μηνιαίος κατώτατος μισθός μειώθηκε στα 586 ευρώ το 2012, ο δεύτερος χαμηλότερος στην ευρωζώνη, από 751 ευρώ.

Σήμερα, οι περισσότερες θέσεις εργασίας δίνουν τον κατώτατο μισθό. Το ήμισυ τουλάχιστον περιλαμβάνει συμβάσεις προσωρινής ή μερικής απασχόλησης. Αν και αυτό συμβάλλει στη μείωση των ποσοστών ανεργίας, πολλοί υπάλληλοι του ιδιωτικού τομέα παίρνουν τώρα πολύ χαμηλούς μισθούς. Άλλοι εργάζονται ακόμη πιο επισφαλώς χωρίς καθόλου σύμβαση, καθώς οι εργοδότες προσπαθούν να αποφύγουν την καταβολή υπερωριών και κοινωνικών επιβαρύνσεων.

Μπορεί η έξοδος από τα μνημόνια να είναι ένα θετικό βήμα για την Ελλάδα, ωστόσο οι πολίτες της παραμένουν επιφυλακτικοί.

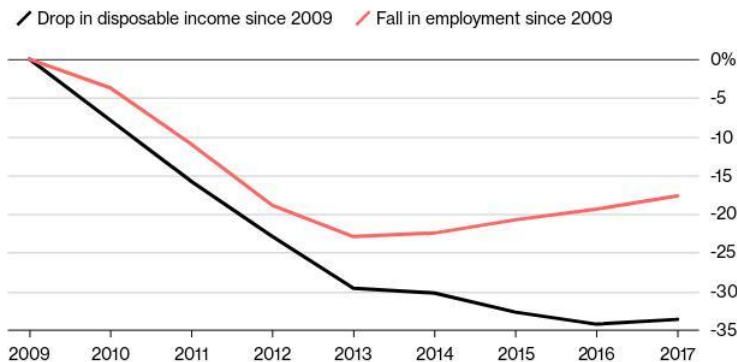
Όπως λέει και η 50χρονη Γεωργία Παυλιώτη, πρώην υπάλληλος σε εταιρεία δημοσκοπήσεων και νυν νταντά με μισθό 450 ευρώ το μήνα: «Το τέλος της διάσωσης δεν θα φέρει καμία αλλαγή στη ζωή μας. Εμείς απλά επιβιώνουμε, δεν ζούμε».

Bloomberg: Οκτώ χρόνια κρίσης και λιτότητας- Τι άλλαξε στην Ελλάδα

«Η Ελλάδα εξέρχεται από το πρόγραμμα στήριξης, γεγονός συμβολικό για τη υπέρβαση της κρίσης χρέους που πυροδοτήθηκε πριν οκτώ χρόνια και άλλαξε ριζικά την οικονομία και τις ζωές των ανθρώπων» μεταδίδει το πρακτορείο Bloomberg.

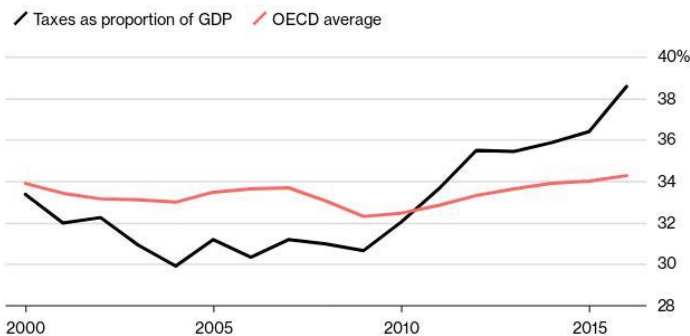
Όταν, τον Μάιο του 2010, εκπονήθηκε το πρώτο από τα τρία προγράμματα, οι πολιτικοί των χωρών της ευρωζώνης υποστήριξαν πως η κρίση ήταν το αποτέλεσμα χρόνιας δημοσιονομικής και οικονομικής απειθαρχίας. Τα δάνεια χορηγήθηκαν συνοδευόμενα από αυστηρούς όρους, για να δικαιολογηθεί η παραβίαση της ρήτρας περί μη διάσωσης χώρας στην ευρωζώνη. Ποιες ήταν οι επιδόσεις της Ελλάδας;

Οικονομικό πλήγμα: Την ώρα που η κατάρρευση της Ελλάδας προκάλεσε κραδασμούς πολύ πέραν των συνόρων της, οι επιπτώσεις στο εσωτερικό της χώρας με πληθυσμό μόλις 11 εκατομμυρίων υπήρξε ιδιαίτερα δραματικό. Το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 25% και το επίπεδο διαβίωσης κατέρρευσε, αφού χάθηκαν ένα εκατομμύριο θέσεις εργασίας και η ανεργία σκαρφάλωσε κάποια στιγμή στο 28%.

Στο γράφημα αποτυπώνεται η πτώση στο εισόδημα από το 2009 και η μείωση της απασχόλησης (κόκκινη γραμμή)

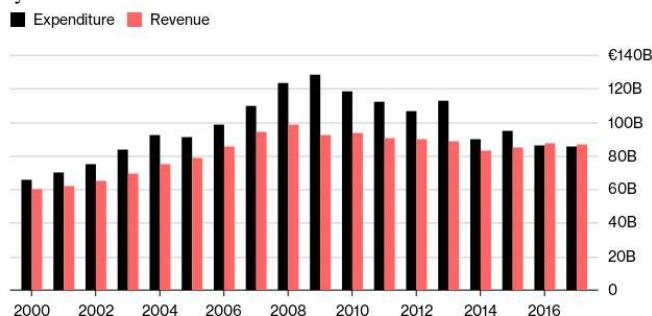
Δημόσια οικονομικά: Το ελληνικό σκέλος της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης εκδηλώθηκε όταν η κυβέρνηση του τότε νεοεκλεγέντος πρωθυπουργού Γ. Παπανδρέου αποκάλυψε την αλήθεια για τα δημοσιονομικά της χώρας, με το έλλειμμα του 2009 να διογκώνεται πάνω από το 15% του ΑΕΠ, πενταπλάσιο από το όριο της ΕΕ.

Οι φόροι που ακολουθούν ανοδική πορεία (μαύρη γραμμή) συμπιέζουν τη μεσαία τάξη

Κατά τα τελευταία χρόνια, η συζήτηση στράφηκε περισσότερο στο συνολικό ύψος του χρέους και το ισοζύγιο. Δόθηκε λιγότερη προσοχή στο γεγονός ότι επί δύο χρόνια τα έσοδα υπερβαίνουν τις δαπάνες και η κυβέρνηση επιτυγχάνει πλεόνασμα. Η επιτυχία αυτή οφείλεται στις περικοπές των δαπανών ενώ τα έσοδα διατηρήθηκαν στα ίδια περίπου επίπεδα.

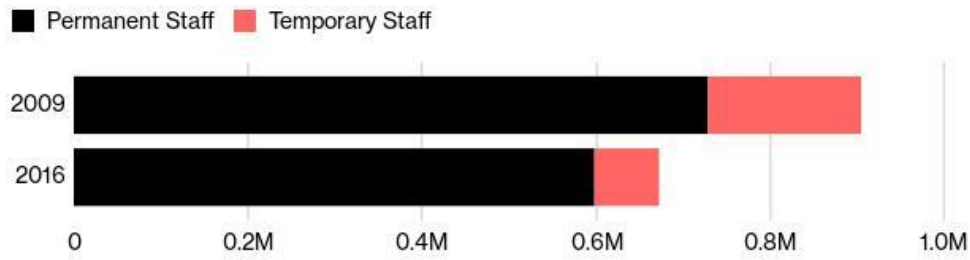
Δεδομένου όμως του μεγέθους της ύφεσης, η διατήρηση των εσόδων σε σταθερά επίπεδα σημαίνει τεράστια αφαίμαξη της μεσαίας τάξης, που καλείται να καταβάλει όλο και υψηλότερους φόρους.

Στο γράφημα του Bloomberg καταγράφονται με μαύρο χρώμη οι δαπάνες και με κόκκινο τα έσοδα

Δημόσια διοίκηση: Στο τομέα των δαπανών, τα προβλήματα της Ελλάδας οφείλονταν εν μέρει στην έκρηξη της απασχόλησης στον δημόσιο τομέα την περίοδο που προηγήθηκε της κατάρρευσης. Η άρνηση να απολυθεί προσωπικό του δημοσίου έγινε πολύ νωρίς αιτία διαξίφισμών μεταξύ της κυβέρνησης και των δανειστών.

Το θέμα έχασε την σημασία του όταν το προσωπικό μειώθηκε κατά 150.000 μετά την εφαρμογή του μέτρου της μιας πρόσληψης ανά πέντε αποχωρήσεις. Ωστόσο η πρόοδος υπήρξε αργή στην απονομή δικαιοσύνης, ενώ το βάρος της γραφειοκρατίας δυσκολεύει την προσέλκυση επενδύσεων. Συνέχεια...

Source: European Commission

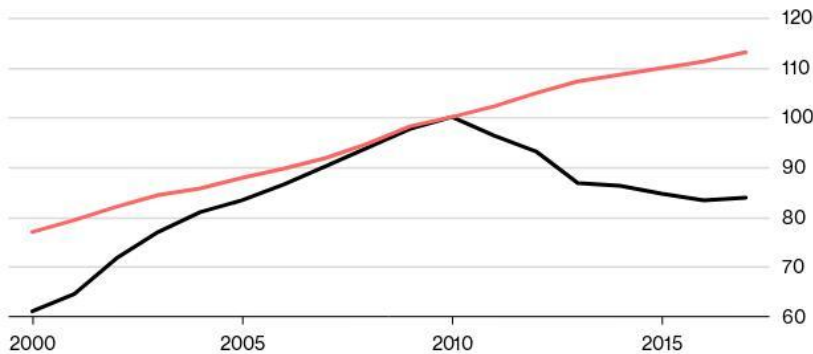
Η διαφορά στον αριθμό των δημοσίων υπαλλήλων το 2016 σε σχέση με το 2009 είναι εμφανής

Ανταγωνιστικότητα: Επί οκτώ χρόνια, η μόνιμη επωδός των εταιρών της ευρωζώνης και του ΔΝΤ ήταν πως η Ελλάδα χρειάζεται περισσότερες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για να γίνει ανταγωνιστικότερη. Εφαρμόζοντας τρία προγράμματα, η Ελλάδα πούλησε κρατικά ακίνητα, πραγματοποίησε σαρωτικές αλλαγές στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και άλλαξε επαγγελματικές ρυθμίσεις, από τους δικηγόρους μέχρι τα κομμωτήρια. Μεγάλη υπήρξε και η μείωση του εργατικού κόστους, ιδίως μετά τις αλλαγές στις συλλογικές συμβάσεις και την μείωση του βασικού μισθού.

Οι δανειστές υποστηρίζουν ότι η μείωση απλά αντιστάθμισε τις μεγάλες αυξήσεις που είχαν γίνει την περίοδο που προηγήθηκε της κρίσης, αυξήσεις που δεν ήταν εναρμονισμένες με την παραγωγικότητα της οικονομίας. Η μείωση των μισθών, συνδυασμένη με την αύξηση της φορολόγησης και την απώλεια θέσεων εργασίας, υπήρξε κύριος παράγοντας για την πτώση του βιοτικού επιπέδου των Ελλήνων.

Ο πρωθυπουργός Α. Τσίπρας θέλει να καταργήσει ορισμένες από τις εργασιακές μεταρρυθμίσεις μετά την λήξη του προγράμματος και να αυξήσει τον κατώτατο μισθό. Η Ελλάδα δεν κατόρθωσε την ανάκαμψη με ατμομηχανή τις εξαγωγές που πέτυχαν άλλες χώρες, όπως η Ιρλανδία και η Ισπανία. Ωστόσο σχεδόν εξαφάνισε το έλλειμμα του ισοζυγίου εμπορεύσιμων αγαθών, ενώ οι εξαγωγές αυξήθηκαν ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Index of Greek wages per hour of work / Index for euro area (2010 = 100)

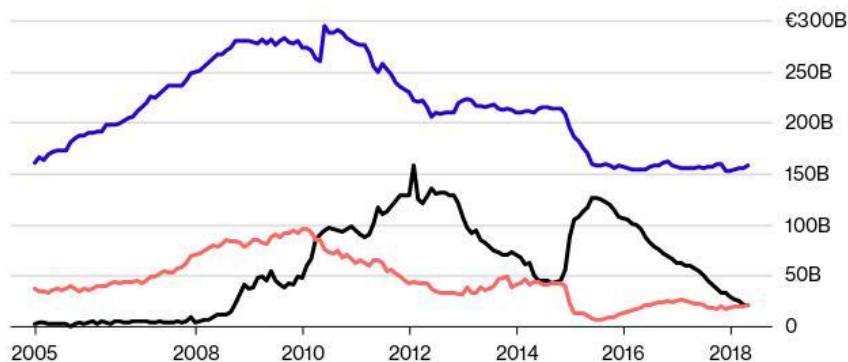

Πολύ πιο κάτω από το μέσο όρο της Ευρωζώνης ο μισθός στην Ελλάδα

Χρηματοπιστωτικός τομέας: Όταν εκδηλώθηκε η κρίση, οι τραπεζίτες αρέσκονταν να υποστηρίξουν ότι η διοίκηση των ιδρυμάτων τους ήταν συντηρητική και το πρόβλημα γεννήθηκε από τον δημόσιο τομέα. Όμως η καταστροφή δεν άργησε να έρθει. Οι τράπεζες πρακτικά πτώχευσαν για ένα διάστημα το 2012, η αναδιάρθρωση του χρέους εξαφάνισε την αξία των ομολόγων που είχαν στα χαρτοφυλάκιά τους και τρία χρόνια μετά, έκλεισαν επί εβδομάδες πριν ανοίξουν και πάλι μετά την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων.

Ακόμη αντιμετωπίζουν τις επιπτώσεις, βεβαρυνμένες με μη εξυπηρετούμενα δάνεια που ανέρχονται στο 50% του συνόλου. Τα προβλήματα αυτά οδήγησαν σε απώλειες καταθέσεων και διαύλων διατραπεζικού δανεισμού, ενώ κρατήθηκαν ζωντανές χάρη στην παροχή ρευστότητας από την ΕΚΤ.

Central bank liquidity / Interbank funding / Deposits

Στο γράφημα του Bloomberg αποτυπώνεται η πορεία των καταθέσεων στις τράπεζες, η ρευστότητα της κεντρικής τράπεζας και η χρηματοδότηση. Η ανάγκη για τον δανεισμό αυτό μειώνεται πλέον σταθερά και, ενώ η χώρα οδεύει προς την έξοδο από το πρόγραμμα, αναπληρώθηκε από διατραπεζικό δανεισμό για πρώτη φορά από την έναρξη της κρίσης, τονίζει το Bloomberg.